برنامه کشاورزان اسپانیایی برای بقا

پسته به جای زیتون

مترجم: زهرا احمدی‌پور
منبع: وبسایت خبرگزاری گاردین
منتشرشده در تاریخ ۵ شهریور ۱۴۰۱

باغداران اسپانیایی کشت محصول پسته که در برابر خشکسالی مقاوم و همچنین سودآورتر است را جایگزین مزارع گندم و تاکستان‌ها می‌کنند. به آن طلای سبز می‌گویند، محصول باارزشی که می‌تواند یکی از فقیرترین مناطق اسپانیا را از زوال و کاهش جمعیت نجات دهد؛ کشاورزان کشت پسته را جایگزین مزارع گندم و تاکستان‌ها می‌کنند.

درآمد پسته

درآمد کشاورزان به ازای تولید هر کیلو زیتون بین ۶۵ تا ۸۵ سنت و برای انگور حدود ۶۵ سنت است، درحالی‌که تولید هر کیلو پسته ۶ تا ۸ یورو برایشان درآمد دارد و همین محصول پسته را اینقدر برایشان متفاوت کرده‌است.

گوستاو گالوز که یک تولیدکننده پسته در شهر تولدو در منطقه کاستیالامانچای اسپانیا است، می‌گوید: «من قبلاً غلات، زیتون و انگور تولید می‌کردم، اما همه آنها را رها کردم تا پسته بکارم. تولید پسته بسیار سودآورتر است و هزینه کمتری دارد و این بدان معناست که با تولید پسته کشاورزی می‌تواند در این منطقه پایدار بماند.»

خوزه فرانسیسکو لوپز، از مؤسسه توسعه و تحقیقات کشاورزی کاستیالامانچا می‌گوید: «در سال ۱۹۸۶، دولت کاستیالامانچا یک پروژه تحقیقاتی برای جستجوی محصولات جایگزین، راه‌اندازی کرد. نزدیک ۱۰ سال صرف تحقیق کردیم و نهایتاً سه، چهار محصول جایگزین انتخاب کردیم که تا الان در این منطقه تولید شده‌است. اما حرف با عمل فرق دارد. در نهایت همه گزینه‌ها به غیر از پسته را کنار گذاشتیم. پسته به طرز شگفت‌انگیزی با اقلیم کاستیالامانچا سازگار است، در برابر گرما و سرما مقاوم است و در خاک فقیر و کم‌عمق هم می‌تواند رشد کند.»

فرانسیسکو لوپز در سال ۲۰۱۳ کتابی در رابطه با کاشت پسته نوشت که در اسپانیا و آمریکای لاتین یکی از پرفروش‌ترین‌ها شده‌است. وی در مورد اهمیت آموزش به کشاورزان می‌گوید: «مرحله بعدی، آموزش کشاورزان از طریق برگزاری یک سری دوره‌های آموزشی بود که به‌نحو احسن انجام شد. بزرگ‌ترین ایراد سرمایه‌گذاری در

پسته این است که کشاورزان برای برداشت اولین محصول ثمرده خود باید هفت سال منتظر بمانند، هرچند اکثراً اذعان دارند که پسته ارزش صبر کردن را دارد، به‌خصوص اینکه تقاضای پسته همچنان از عرضه پیشی گرفته‌است.»

برداشت پسته

سال گذشته، اسپانیا حدود ۲ هزار و ۸۰۰ تن پسته از سطح زیرکشت ۷۰ هزار هکتار برداشت کرد که تقریباً تمام آن در منطقه کاستیالامانچا بود، اما اسپانیا همچنان در بازاری که تحت تسلط کالیفرنیا، ایران و ترکیه (با جمعاً سهم حدود ۹۰ درصدی از تولید جهانی پسته) است، یک تازه‌وارد حساب می‌شود. یک عامل مهم در منطقه کاستیالامانچا خشکسالی است که پسته می‌تواند در برابر آن به‌خوبی مقاومت کند، هرچند در مرحله تشکیل مغز این محصول به آب فراوان نیاز دارد. در کالیفرنیا، خشکسالی شدید و محدودیت‌های بهره‌برداری از منابع آب‌های زیرزمینی، محصول پسته امسال را تهدید کرده‌است. در ایران، کمبود آب تولید پسته سال گذشته را تا ۳۵ درصد کاهش داد. همچنین، خشکسالی سال گذشته غازی آنتپ در جنوب ترکیه که ۴۲ میلیون اصله درخت پسته دارد، برداشت این محصول را تا ۴۰ درصد کاهش داده‌است.

فران فیگوئرا، یک بوم‌شناس عضو انجمن بازیابی جنگل‌های بومی، می‌گوید: «گرچه پسته بومی اسپانیا نیست، اما از زمان رومیان در اسپانیا وجودداشته و محصول مناسبی برای لامانچا است. آینده پسته روشن است، چرا که نسبت به محصولاتی نظیر بادام به آب کمتری نیاز دارد. درست است که اسپانیا در زمینه تولید پسته هنوز نقش کوچکی ایفا می‌کند، اما در عوض به‌جای کمیت، روی کیفیت رقابت می‌کند. اکثر سطح زیرکشت پسته در منطقه کاستیالامانچا ارگانیک است که این موضوع به پسته ارزش افزوده می‌دهد.»

پسته در اسپانیا بیشتر به‌عنوان میان وعده مصرف می‌شود، اما به‌طور گسترده در رستوران‌های غذاهای خاورمیانه‌ای و همچنین در تولید انواع کیک، شیرینی، بستنی و حتی لوازم آرایشی هم کاربرد دارد. رواج و محبوبیت غذاهای خاورمیانه از طریق سرآشپزهای معروف این حوزه تقاضا برای پسته در غرب را هم افزایش داده‌است.

گوستاو گالوز در مورد مهاجرت جمعیت روستایی در اسپانیا می‌گوید که روستانشینان دائماً در حال مهاجرت به شهرها هستند و این موضوع تبدیل به یک مسئله سیاسی در اسپانیا شده‌است که حزب راست افراطی از آن سوء استفاده می‌کند. در خصوص اینکه آیا کاشت پسته می‌تواند مردم را به روستاها بازگرداند، گالوز می‌گوید:

«مردم روستای من به شهر رفتند، چرا که در آنجا دیگر نمی‌توانستند به‌عنوان کشاورز امرار معاش و گذران زندگی کنند. اما الان می‌بینند که حتی با ۱۰ یا ۱۵ هکتار باغ پسته هم می‌توانند زندگی خوبی داشته‌باشند. ما نمی‌خواهیم همان اشتباهی را که در زمینه تولید شراب مرتکب شدیم تکرار کنیم؛ بازاریابی آن را به سایرین واگذار کردیم و ما کشاورزان هرگز از مزایای تولید آن بهره‌مند نشدیم. اما در مورد پسته می‌خواهیم مطمئن باشیم که این کشاورز است که از پسته سود می‌برد.»

